

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 346/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na zachovanie osobnej cti a dobrej povesti podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva nebyť odsúdená za konanie, ktoré nie je trestným činom podľa čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, práva nebyť odsúdená za konanie alebo opomenutie, ktoré nie je podľa vnútroštátneho práva trestným činom podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 To 15/2016 z 13. apríla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na zachovanie osobnej cti a dobrej povesti podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, práva nebyť odsúdená za konanie, ktoré nie je trestným činom podľa čl. 49 ústavy, práva nebyť odsúdená za konanie alebo opomenutie, ktoré nie je podľa vnútroštátneho práva trestným činom podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru, uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 To 15/2016 z 13. apríla 2016 (ďalej len „namietané uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažovateľkou podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 35/2011 z 29. mája 2012 (ďalej len „prvý rozsudok okresného súdu“) uznaná vinnou z prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) na skutkovom základe, že ako vlastníčka a užívateľka rodinného domu na [REDAKOVANÉ] počas prebiehajúcich súdnych sporov týkajúcich sa práva užívania časti tohto domu jej matkou [REDAKOVANÉ] jej 13. júla 2009 v ranných hodinách výmenou zámku na dverách znemožnila vstup do uvedeného domu napriek tomu, že bezplatné a doživotné právo a právo užívania nehnuteľnosti jej bolo priznané osvedčením o dedičstve sp. zn. 28 D 1020/1997, Dnot 303/1997 zo 6. apríla 1998. Sťažovateľke bol uložený peňažný trest vo výške 250 € podľa § 218 ods. 1, § 38 ods. 2 a 3 a § 56 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, bol ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiacov.

Proti prvému rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka v zákonnej lehote odvolanie. Uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 To 73/2012 z 21. novembra 2012 (ďalej len „prvé uznesenie krajského súdu“) bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľky podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Následne sťažovateľka podala dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Tdo 45/2014 z 24. marca 2015 bolo rozhodnuté, že prvým uznesením krajského súdu a konaním, ktorým mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech sťažovateľky v ustanovení § 319 Trestného poriadku a § 218 ods. 1 Trestného zákona. Zároveň bolo zrušené prvé uznesenie krajského súdu a prvý rozsudok okresného súdu a tiež ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Okresnému súdu sa tiež prikázalo, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Následne bola sťažovateľka rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 35/2011 z 3. novembra 2015 (ďalej len „druhý rozsudok okresného súdu“) opätovne uznaná vinnou z vyššie uvedeného trestného činu na tom istom skutkovom základe a bol jej uložený znova už uvedený trest.

Proti druhému rozsudku okresného súdu opätovne podala sťažovateľka v zákonnej lehote odvolanie. Uznesením krajského súdu sp. zn. 6 To 15/2016 z 13. apríla 2016 (ďalej len „druhé uznesenie krajského súdu“) bolo opätovne zamietnuté odvolanie sťažovateľky podľa § 319 Trestného poriadku.

Následne sťažovateľka znova podala dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 69/2017 z 23. apríla 2018 bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

3. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«Najvyšší súd vo svojom rozsudku sp. zn. 4 Tdo 45/2014 zo dňa 24. 3. 2015 (prvé rozhodnutie dovolacieho súdu vo veci sťažovateľky) uviedol: „Navyše, vzhľadom na zložitý právny vzťah v predmetnej veci, treba sa po náležitom objasnení objektívnej stránky žalovaného prečinu veľmi dôsledne vysporiadať aj so subjektívnou stránkou tohto prečinu,

pretože trestná zodpovednosť je založená nie na spôsobení následku, ale na zavinení k tomuto následku. V danom prípade ide o úmyselný prečin, preto treba skúmať nie len vôľovú, ale aj vedomostnú stránku konania obvinenej.“

Pokiaľ ide o dokazovanie naplnenia subjektívnej stránky trestného činu, teda existenciu úmyslu, či už priameho, alebo nepriameho, u sťažovateľky vo vzťahu k predmetnému trestnému činu, rozhodnutie súdu prvého stupňa sa zakladá na tejto úvahe:

„Z hľadiska subjektívnej stránky, obžalovaná konala minimálne vo forme nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b) Tr. zák.. Obžalovaná je vysokoškolsky vzdelaná osoba, v čase činu mala 46 rokov, teda mala už aj dostatok životných skúseností, aby bola správne rozumovo zorientovaná o podstate už vtedy prebiehajúcich občianskych súdnych sporov o užívanie nehnuteľností, pričom nebolo preukázané, že by svoju vôľovú a vedomostnú stránku svojho konania odvodzovala od nejakých rozhodnutí, ktoré by ju v danom čase bez akýchkoľvek pochybností oprávňovali.“

Ako je zrejmé z citovanej časti odôvodnenia rozsudku, ktorá jediná sa venuje otázke zavinenia sťažovateľky, súd založil uznanie viny sťažovateľky na hypotéze, že obžalovaná, ako vysokoškolsky vzdelaný človek, vo veku 46 rokov mala byť správne rozumovo zorientovaná o podstate už vtedy prebiehajúcich občianskych súdnych sporov.

Krajský súd sa k otázke zavinenia obžalovanej nijako nevyjadril, ale v celom rozsahu sa stotožnil s rozhodnutím okresného súdu.

Ako už bolo vyššie uvedené, subjektívna stránka trestného činu je obligatórnou zložkou trestného činu a patrí k znakom trestného činu uvedeným v zákone (§8 Tr. zák.). Trestným činom teda môže byť len také konanie, ktoré napĺňa aj v znaku subjektívnej stránky – zavinenia, formu zavinenia ustanovenú zákonom. Ak zákonom predpísaná forma nie je naplnená, nejde o trestný čin.

Z doposiaľ uvedeného je však zrejmé, že v otázke zavinenia rozhodol okresný súd na základe svojej vlastnej hypotézy o tom, že sťažovateľka vzhľadom n svoje vzdelanie a vek mala byť dostatočne rozumovo zorientovaná o podstate prebiehajúcich občianskoprávných konaní a z tejto svojej hypotézy, ako mala byť sťažovateľka zorientovaná, vyvodil svoj záver, že takto zorientovaná aj bola, a tento záver urobil základom pre konštatovanie o úmyselnom zavinení sťažovateľky.

Z uvedeného je zrejmé, že záver súdu prvého stupňa nebol založený na skutkových zisteniach súdu vo vzťahu k zavineniu sťažovateľky, ale na predstave súdu o tom, ako mala byť sťažovateľka zorientovaná.

V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na to, že už v citovanom rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 45/2015 zo dňa 24. 3. 2015 najvyšší súd o dohode dedičov v dedičskom konaní po otcovi sťažovateľky a manželovi poškodenej, [REDAKOVANÉ], uviedol: „Treba konštatovať, že v tejto časti je táto dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva neurčitá a právne nevyožiteľná. Je pritom zrejmé, že kvôli týmto nedostatkom sa viedli a aj vedú na príslušnom súde občianskoprávne spory. Dokonca všetko nasvedčuje tomu, že táto dohoda môže byť posudzovaná ako absolútne neplatná, ktorá vlastne nevznikla. A nie je žiadnym spôsobom vynútiteľná. Z toho teda logicky vyplýva, že nemôže byť vynútiteľná ani normami trestného práva.“

Neopodstatnenosť a arbitrárnosť hypotézy o úmyselnom zavinení sťažovateľky vo vzťahu k spôsobenému následku, teda bráneniu oprávnenej osobe v užívaní domu, je však zrejmá aj z ďalších okolností. Ako vyplýva z rozsudku okresného súdu zo dňa 3. 11. 2015, základom ich právneho posúdenia, či matka sťažovateľky je oprávnenu osobou, ktorej patrí právo užívania domu na [REDAKOVANÉ] vo vlastníctve sťažovateľky a jej manžela, boli rozhodnutia, vydané v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II sp. zn. 12C/146/2006 – rozsudok zo dňa 31. 10. 2012 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/79/2013 zo dňa 20. 11. 2013. Ku skutku, z ktorého bola sťažovateľka uznaná vinnou, však malo dôjsť dňa 13. 7. 2009, teda 3 roky pred rozsudkom okresného súdu a viac než 4 roky pred vynesení rozsudku krajského súdu. Zavinenie sťažovateľky tak bolo posúdené v trestnej veci na základe rozhodnutí civilných súdov, vydaných o niekoľko rokov po skutku.

Zavinenie sťažovateľky však nemôže byť posudzované z hľadiska skutočností, ktoré vyšli najavo ex post (teda právne posúdenie dedičskej dohody ako určitého a platného úkonu, z ktorého vyplýva matke sťažovateľky právo užívať predmetný rodinný dom, ku ktorému došlo v konaní Okresného súdu Košice I sp. zn. 12C/146/2006), ale musí byť hodnotené z pohľadu ex ante, teda z okolností, ktoré existovali v čase pred údajným skutkom. Je potrebné zopakovať, že záver o vine sťažovateľky bol tak v rozhodnutí

prvostupňového súdu, ako aj v rozhodnutí odvolacieho súdu založený práve na právnom posúdení veci v už označenom civilnom konaní.

Navyše je potrebné zdôrazniť, že predmetné civilné konanie začalo na návrh sťažovateľky a jej manžela ešte v roku 2006, a v tomto konaní sa sťažovateľka aj jej manžel domáhali vypratania predmetného domu matkou sťažovateľky. Aj táto okolnosť vyvracia hypotézu okresného súdu o tom, čo sťažovateľka mala vedieť, keďže stav vedomostnej zložky sťažovateľky k predmetnej otázke, teda či jej matka je oprávnená užívať predmetný dom, bola vyjadrená práve tým, že sťažovateľka podala návrh na vypratanie domu, súc presvedčená, že jej matke toto právo nepatrí.

Treba podotknúť aj to, že predmetné civilné konanie začalo v roku 2006 a rozsudok okresného súdu bol vynesený v roku 2012, teda po 6 rokoch. Samotná dĺžka konania poukazuje na to, že v žiadnom prípade nešlo o triviálnu otázku, ktorej skutkové a právne posúdenie bolo vopred jasné a jednoznačné. Nakoniec hypotézu o úmyselnom zavinení sťažovateľky vyvracia aj rozsudok Okresného súdu Košice II, sp. zn. 41C/78/2007 zo dňa 25. 3. 2009, ktorou bola zamietnutá žaloba matky sťažovateľky o tom, že jej právo doživotného a bezplatného bývania v rodinnom dome sa považuje za vecné bremeno, zaťažujúce predmetnú nehnuteľnosť.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že výrok tohto rozsudku bol podľa ust. § 159 ods. 2 O. s. p. záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány. Ak aj v odôvodnení predmetného rozsudku bolo uvedené, že sťažovateľke vznikol osobný záväzok umožniť poškodenej bezplatné a doživotné právo užívania predmetnej nehnuteľnosti, toto odôvodnenie nemalo žiadne záväzné účinky pre účastníkov konania a samotné uvedené konštatovanie súdu nevyvolávalo žiadne právne účinky.

Ako vyplýva zo zistených skutočností v trestnom konaní, práve zamietnutie žaloby matky sťažovateľky o určenie, že jej právo bývania je vecným bremenom, sťažovateľku utvrdilo vo vedomí, že jej matka nemá k predmetnému domu právo bývania, z čoho následne vyplynul ďalší krok sťažovateľky, ktorým zrušila svojej matke v predmetnom dome trvalý pobyt.

Otázka zavinenia však nie je jedinou, ktorou súdy oboch stupňov posúdili vinu sťažovateľky arbitrárne v rozpore s konkrétnymi ustanoveniami právnych predpisov.

Uznanie viny v trestnom konaní je založené na zistení skutkového stavu vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie. Pojmovým znakom trestného činu, ako už bolo uvedené, je aj objektívna stránka, teda konanie, alebo opomenutie, ktorým boli naplnené pojmové znaky skutkovej podstaty trestného činu, v tomto prípade podľa § 218 ods. 1.

Sťažovateľka namietala v priebehu celého konania, že nebolo preukázané, že by to bola ona, kto vymenil zámok na dverách rodinného domu a tým znemožnil poškodenej vstup do uvedeného domu. S touto obranou sa súd prvého stupňa vysporiadal tak, že: „Nie je relevantné, akým spôsobom sa tak stalo (znemožnenie prístupu poškodenej do rodinného domu), či došlo k výmene zámku, ponechaniu kľúča v zámku z vnútornej strany dverí a pod., a či to osobne realizovala obžalovaná. Bolo totiž preukázané, že sa ako väčšinová vlastníčka nehnuteľnosti verejne, verbálne, v aktuálnom čase, stotožňovala so stavom, ktorý poškodenej bránil v užívaní domu.“

Samotný súd prvého stupňa však jednoznačne skonštatoval, že nie je podstatné, či sťažovateľka bránila poškodenej svojou činnosťou v užívaní domu, keďže bolo preukázané, že sa verejne, verbálne, v aktuálnom čase s takýmto stavom stotožňovala.

Skutková podstata predmetného trestného činu však neobsahuje ako jednu z foriem konania alebo opomenutia, ktorým sa tohto trestného činu možno dopustiť, verejné, verbálne stotožňovanie so stavom, kedy je oprávnenej osobe bránené v užívaní domu.

Keďže len zákon určuje, aké konanie je trestným činom a nedáva súdu právomoc označiť za trestný čin aj iné konanie, je nepochybné, že sťažovateľka bola odsúdená bez toho, aby bolo bez dôvodných pochybností zistené, že sa dopustila konania, ktoré by napĺňalo objektívnu stránku trestného činu, keďže súdy oboch stupňov skonštatovali, že táto otázka nie je významná, keďže postačuje verbálne stotožňovanie sa sťažovateľky so stavom bránenia oprávnenej osobe v užívaní domu.

Pokiaľ sa súdy nad zákonný rámec uchýlili k spájaniu osobného záväzku sťažovateľky umožniť poškodenej bývanie v predmetnom dome a z toho vyvodili, že sťažovateľkina trestná zodpovednosť vyplýva aj z toho, že mala zabezpečiť, ak aj sama neznemožnila poškodenej vstup do domu, aby jej tento vstup umožnený bol, je potrebné opätovne poukázať na skutočnosť, že skutková podstata trestného činu podľa ust. § 218 ods. 1 Tr. zák. vyžaduje z objektívnej stránky bránenie v užívaní a nie nevykonanie opatrení

vyplývajúcej z osobného zmluvného záväzku sťažovateľky, smerujúcej k obnoveniu možnosti užívať predmetný dom sťažovateľkou.

Takýto postup orgánov činných v trestnom konaní, keď prostriedkami trestného práva sankcionovali konanie upravené ust. občianskeho práva, ktoré navyše trestné právo za trestné nepovažuje, je postupom, ktorý porušuje zásadným spôsobom princíp ultima ratio.

Ak sťažovateľke svedčila z platného právneho úkonu dohody dedičov v dedičskom konaní po otcovi sťažovateľky povinnosť, tak, ako to konštatovali aj súdy, išlo o záväzkovo právny vzťah (§ 489, § 490 a § 491 Občianskeho zákonníka). Povinnosti, ktoré z takéhoto záväzkovo právneho vzťahu pre sťažovateľku vyplývali, teda plnenie povinností zabezpečiť bezplatné doživotné užívanie domu, resp. spory o plnenie týchto povinností prejednávajú a rozhodujú aj v čase, keď malo dôjsť k skutku, súdy v občianskom súdnom konaní (§ 2 O. s. p.). Návrhom na začatie konania § 80 pís. b) O. s. p. bolo možné domáhať sa splnenia povinností, ktoré vyplývali zo zákona, z právneho vzťahu, alebo z porušenia práva, a v prípade, že povinný neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, bol oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

Ak súdy kriminalizovali prípadné neplnenie povinností, vyplývajúcich zo záväzkovo právneho vzťahu, spočívajúce v tom, že neodstránila bezodkladne stav znemožnenia užívania domu poškodenou, nielenže uznali sťažovateľku za vinnú za konanie, ktoré trestným nie je, ale prisvojili si aj právomoc, ktorá im nepatrí, a to označiť za trestný čin konanie, ktoré zákon za trestný čin neoznačuje.»

4. Na základe uvedeného sťažovateľka v petite navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej v bode 1 označených základných práv namietaným uznesením krajského súdu, ďalej žiada, aby ústavný súd zakázal krajskému súdu pokračovať v porušovaní sťažovateľkou v bode 1 označených základných práv. Sťažovateľka sa zároveň domáha, aby ústavný súd zrušil namietané uznesenie krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Okrem toho požaduje aj priznanie náhrady trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti

medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

10. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

11. Ústavný súd poznamenáva, že v obsahu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností a prípadné porušenie týchto práv je potrebné posudzovať spoločne.

12. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

13. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

14. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné,

neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

15. Ústavný súd sa oboznámil s namietaným uznesením krajského súdu vrátane sťažovateľkou prezentovaných nosných úvah, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi sťažovateľkou v bode 1 označených článkov ústavy a dohovoru, ktorých porušenie namieta. Na tomto mieste ústavný súd pripomína, že v danom prieskume nebolo jeho úlohou preverovať úplnosť a správnosť skutkových zistení krajského súdu. Uvedený prieskum vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu a ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú krajský súd vo veci sťažovateľky aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť namietaného uznesenia krajského súdu.

16. Z odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu vyplýva, že sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením druhého rozsudku okresného súdu. Krajský súd primeraným a v okolnostiach danej veci postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľkou vznesené odvolacie námietky (strany 10 až 11 namietaného uznesenia krajského súdu, ktoré ústavný súd už necituje, keďže sú sťažovateľke známe, pozn.). Ústavný súd považuje odôvodnenie krajského súdu za zrozumiteľné a dostatočne logické, teda nemožno ho hodnotiť ani ako arbitrárne či celkom zjavne neodôvodnené alebo za extrémne porušujúce v bode 1 označené práva sťažovateľky. Ústavný súd s úvahami krajského súdu v okolnostiach danej veci nemá žiadny dôvod polemizovať alebo nahrádzať jeho právny názor svojím vlastným.

17. Ústavný súd poukazuje aj na to, že nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci.

Zároveň poukazuje na to, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“) (napríklad v prípade *Delcourt*, resp. *Monnel a Morris*)] pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho,

akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014).

18. Ústavný súd v súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľky s namietaným uznesením krajského súdu tiež poznamenáva, že nie je možné základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd, ako aj ktorýkoľvek iný orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09). Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

19. Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť neobsahuje žiadnu ústavnoprávne významnú argumentáciu. V súvislosti s procesnou aktivitou sťažovateľky, ktorá sa dožaduje iného, pre ňu priaznivejšieho posúdenia celej veci, ústavný súd uvádza, že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľky.

20. Sťažovateľka taktiež konštatovala, že namietaným uznesením krajského súdu došlo k zásahu do jej základných práv podľa čl. 19 a čl. 49 ústavy a práva podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd však nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne uvedenými článkami ústavy a dohovoru, ktoré mali byť podľa názoru sťažovateľky rovnako porušené. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným uznesením krajského súdu a možným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nie je možné vzhľadom na to uvažovať ani o porušení základných práv podľa čl. 19 a čl. 49 ústavy a práva podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru.

21. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (bod 9, pozn.).

22. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2018